

LIETUVOS ARCHITEKTŲ RŪMŲ REGIONINĖS ARCHITEKTŲ TARYBOS IŠVADA

2020 m. liepos 16 d.
Klaipėda

Posėdžio pirmininkas – Edmundas Andrijauskas.

Posėdžio sekretorė – Liuda Bartkienė.

Klaipėdos regioninės architektūros tarybos (toliau –Taryba) nariai dalyvavę teikiant pasiūlymus, išvadas ir rekomendacijas: Edmundas Andrijauskas, Almantas Mureika, Petras Džervus, Laima Šliogerienė, Ramunė Staševičiūtė, Vytautas Grykšas, Rolandas Rakevičius, Martynas Valevičius, Margarita Ramanauskienė, Laimonas Bogušas

Nuo projekto svarstymo nusišalinusių Tarybos narių nebuvo.

Paiškinimus Tarybos posėdyje davė: PV - Tomas Kazlauskas (UAB „SYNERGY SOLUTION“), architektas – Arvydas Gudelis (UAB „SYNERGY SOLUTION“) ir Klaipėdos rajono vyr. architektas Gytis Kasperavičius.

Prašymą pateikusieji: UAB „SYNERGY SOLUTION“ architektas Arvydas Gudelis

I. NAGRINĖJAMI KLAUSIMAI

Lietuvos architektų rūmai (toliau –Rūmai) gavo UAB „SYNERGY SOLUTION“ architekto Arvydo Gudelio 2020-06-26 prašymą dėl „*Sporto paskirties pastato Kvietinių g. 26, Gargžduose statybos projekto*“ *projektinių pasiūlymų įvertinimo pagal Architektūros kokybės kriterijus.*

Prie prašymo pridėti šie dokumentai:

1. Projektiniai pasiūlymai „*Daugiafunkcinio „Sporto paskirties pastato Kvietinių g. 26, Gargžduose statybos projektas*“ (20 psl. pdf.)

II. KLAUSIMŲ NAGRINĖJIMUI REIKŠMINGAS APLINKYBĖS

Klaipėdos raj. vyr.architektas Gytis Kasperavičius posėdžio pradžioje apžvelgė *Sporto paskirties pastato Gargžduose* planavimo eigą. Paminėta, kad buvo gautas leidimas statyti žymiai didesnės apimties kompleksą kitoje miesto vietoje, tačiau dėl didelių statybos kaštų programa buvo peržiūrėta, sumažinant ją iš esmės ir parinktas sklypas Kvietinių g. 26. Architekto nuomone, nauja vieta yra tinkama tokios paskirties pastato statybai, nes šalia yra mokykla, stadionas ir alėja į parką. Pabrėžta, kad ši teritorija Kvietinių gatvėje yra viena iš vertingiausių mieste. G.Kasperavičius taip pat informavo, kad teikiamas projektas apsvarstytas ir jam iš esmės pritarta Klaipėdos raj. savivaldybėje.

Projekto autorius arch. Arvydas Gudelis pristatė projektinių pasiūlymų sprendinius. Architektas pabrėžė, kad urbanistinės-erdvinės situacijos požiūriu dėl pilnai apibrėžtos užstatymo tarp stadiono ir sklypo šiaurinės ribos, nebuvo galimybės ieškoti alternatyvaus urbanistinio sprendimo. Pastatas pilnai užpildo detalajame plane jau numatytą užstatymo zoną. Planuojami du tūriai – sporto salei ir baseinui bei jungtis tarp jų pagalbinių patalpų įėjimo įrengimui. Įstiklintas 25 m baseinas su pramoginių baseinų patalpa planuojamas rytų pusėje su vaizdu į parką. Salės tūris - be natūralaus apšvietimo su pluoštinio cemento („sandwich“) plokščių apdaila. Jungtis tarp salių įstiklinta. Dėl per mažo atstumo nuo stadiono pagrindinis įėjimas spęstas iš šiaurės pusės, laikant kad takas nuo Kvietinių g. į parką bus pagrindinis viešasis ryšys su projektuojamu pastatu. 800

vietų salė planuojama daugiafunkcinė – krepšinio varžybų ir treniruočių bei futbolo salės reikmėms. Tai pasiekama, naudojant stumdomas tribūnas. Jungties dalis projektuojama dviejų aukštų. Šių patalpų funkcija dar nėra apibrėžta.

Pastato apdailai naudojamas „antrasis fasadas“. Perimetru ant metalinių kolonų įrengiamas metalinis ažūras, kuris apželdinamas vijokliniais augalais vinvyčiais ar pan.

Išplečiamas esamas parkingas iki 137 vietų, formuojant eismą ratu ir numatant antrą įvažiavimą šiaurinėje aikštelės pusėje.

Tarybos nariai klausė, kodėl daromas antras įvažiavimas į padidintą parkingą ir tam kertama visa eilė medžių. Atsakydamas autorius tai argumentavo poreikiu išvažiuoti autobusui. Atkreipus dėmesį į didelį pjaunamų medžių skaičių (108 vnt.), buvo motyvuota per dideliu esamų medžių tankiu ir būtinybe juos retinti. Taip pat domėtasi, kodėl pjaunami medžiai už šiaurinės sklypo ribos greta parko alėjos. Atsakyta, kad šie darbai (alėjos) ruošiami atskiru projektu. Pastebėta galimybė lanksčiau projektuoti stovėjimo aikštelę taip išsaugant bent dalį medžių.

Tarybos nariai turėjo eilę pastabų dėl pagalbinių patalpų išplanavimo racionalumo, ryšių bei dydžio. Domėtasi dėl per mažo 800 vietų salei holo bei rūbinės dydžio, „užspausto“ žiūrovų patekimo/išėjimo į vestibulį ir t.t. Atsakyta, kad poreikis ir Užsakovo reikalavimai buvo didesnis nei galimybės, todėl priimti minimalūs dydžiai.

Persirengimų kambarių bei dušinių pilnas įstiklinimas, anot autorių bus kompensuojamas, įrengiant neperregimus stiklus.

Suabejota pilnu baseino patalpų įstiklinimo poreikiu ir ekonominiu šio sprendinio aspektu. Autoriai sprendimą grindė architektūrinės išraiškos idėja. Vietos trūkumu autoriai grindė ir 25 m ilgio, tačiau tik keturių plaukimo takų sprendimą. Motyvuota tuo, kad įrengiant daugiau takų, reikėtų aukoti pramoginę baseinų erdvę.

Pastebėta, kad projektavimo užduotyje buvo numatytas variantų pateikimas ir medžio apdailos naudojimas. Atsakyta, kad Užsakovas jau apsisprendė dėl sprendinių.

Tarybos nariams kilo abejonių ir dėl „antrojo fasado“ apželdinimo praktinės galimybės, ypač įvertinant laiko faktorių, pasigęsta pagrįstų tokio sprendimo įgyvendinimo sprendinių.

III. TARYBOS ARGUMENTAI

Uždaroje posėdžio dalyje Tarybos nariai išsakė savo nuostatas dėl atitikties esminiams kokybės kriterijams. Ekspertams taip pat buvo pasiūlyta užpildyti pateiktą vertinimo lentelę, nurodant pasirinkto vertinimo motyvus. Vertinant pastato tūrio planavimą detalajame plane ir galimybių studijoje numatytoje vietoje, būta įvairių nuomonių. Dauguma ekspertų pasiektą rezultatą urbanistinio integralumo požiūriu vertino neigiamai, pirmiausia atkreipdami dėmesį, kad numatytas statybai plotas yra per mažas kokybiškam užduotos programos realizavimui. Pastebėta, jog didinant aikštelę pjaunamas didelis medžių skaičius (nesuprantamas medžių kirtimo poreikis šiaurinėje dalyje ties alėja į parką), komplikotas autobusų judėjimas. Pasigęsta ir urbanistinį kontekstą atspindinčios medžiagos (aplinkos maketas, gatvės išklotinės).

Dėl aukščiau išvardintų priežasčių Taryba negalėjo pritarti sprendiniams ir dėl atitikties darnaus vystymo principui. Atkreiptas dėmesys į centro plėtros perspektyvą bei esamų sporto rūmų integraciją į bendrą centro struktūrą.

Naujų technologijų, medžiagų panaudojimo stoka, inovatyvių architektūrinių-urbanistinių sprendimų pateiktame pasiūlyme trūkumas, neleido tarybos nariams teigiamai įvertinti inovatyvumo kriterijaus. „Antrojo fasado“ su vijokliniu apželdinimu panaudojimas visumoje sveikintinas, tačiau būtina detalizuoti ir įvertinti laike primtino rezultato realizaciją.

Tarybos dauguma pritarė, kad visumoje projekte pasiektas aplinkos pritaikymas visiems visuomenės nariams principas. Siūlyta peržiūrėti ir patikslinti pasiekiamumą dviračių takais, iš viešo transporto sustojimo vietos ir pastarosios padėtį.

Taryba taip pat pritarė, kad, nors pastato išraiška architektūriniu požiūriu yra vientisa, tačiau nėra kokybiška. Išraiškos estetikos kokybei Tarybos nariai priekaištų turėjo ir nevertino jos

teigiamai. Išskirtiniam paskirties požiūriu pastatui pritrūko sprendinių unikalumo tiek formų, tiek apdailos medžiagų, tiek detalių požiūriu. Įvertinus architektūrinę išraišką, be antrojo vijoklių fasado, kurio atsiradimas komplikuoatas technologiškai ir neapibrėžtas laike, jis tampa nuobodoku, eiliniu, bet kurioje vietoje galinčiu atsirasti pastatu.

Dėl per didelės programos tokios apimties pastatui pasiūlyme akivaizdūs funkciniai pastato struktūros sprendimo trūkumai. Akivaizdžiai per maža vestibulinė grupė su rūbine bei kavine ir užspaustu praėjimu į pagrindinę salę. Vitrinų įrengimas, numatant už jų rūbines bei dušines, nėra pagrįstas, nes pareikalaus ten numatyti neperregimus stiklus. Brangus 25 m ilgio baseino planavimas tik keturiems plaukimo takeliams neefektyvus tiek sąnaudų, tiek panaudojimu požiūriu.

IV. IŠVADA. REKOMENDACIJOS

Įvertinusi *Sporto paskirties pastato Kvietinių g. 26, Gargžduose statybos* projektinius pasiūlymus, Taryba teikia išvadą.

Urbanistinio integralumo požiūriu pastato vieta, jo padėtis sklype ir matmenys iki ruošiant projektinius pasiūlymus jau buvo apibrėžti parko vystymo galimybių studijoje bei detalajame plane. Taryba nekvestionuoja minėtų planų pagrįstumo. Visgi Taryba mano, kad didžioji dauguma trūkumų kyla dėl per mažo statybai numatyto ploto programai realizuoti. Per mažos ir neefektyviai išplanuotos pagalbinės patalpos, 25 m ilgio baseino nepagrįstas redukovimas iki 4 plaukimo takų yra to pasekmė. Kita vertus, architektūrinei išskirtinio savo paskirtimi pastato išraiškai pritrūko reprezentatyvumo bei estetinio išraiškingumo. Pastato išraišką turinti reprezentuoti vijoklių juosta - kol kas nėra motyvuotas sprendimas nei savo įrengimo technologija, nei baigtinio rezultato atsiradimo terminu. Ne visai pagrįsti medžių kirtimai kelia abejonę dėl parkavimo aikštelės, įvažiavimų įrengimo racionalumo. Tarybos nuomone pateiktas pasiūlymas visumoje netenkina esminių architektūrinės kokybės reikalavimų.

Taryba mano, kad projektas turėtų būti koreguojamas lygiagrečiai su programa ir/ar numatomo užstatyti sklypo dydžiu:

1. Siūloma ieškoti galimybės mažinti numatytą programą arba didinti pastato užstatymo plotą, taip siekiant geriau spręsti funkcinę pastato struktūrą.
2. Siūloma efektyvinti pagalbinių patalpų planavimą ypač atkreipiant dėmesį į numatomam žiūrovui skaičiui galimai per mažą vestibulinių patalpų grupę.
3. Baseino takų skaičius (4 takai) Tarybos nuomone yra per mažas. Siūloma ieškoti galimybės padidinti jų skaičių, kad efektyviai būtų išnaudojamos 25 m ilgio baseino įrengimo sąnaudos, tam atsisakant dalies pramoginių baseinų.
4. Taryba mano, kad automobilių aikštelę galima išplanuoti efektyviau, taip išsaugant bent dalį numatytų kirsti medžių.
5. Atsižvelgiant į pastato paskirties unikalumą, siūloma tobulinti pastato išraišką, siekiant išskirtinės estetikos, taip pat įvertinus ir tai, kad pastato „vijoklinis fasadas“ projektinį vaizdą pasieks tik po eilės metų.
6. Techniniame projekte detaliam numatyti apželdinimo vijokliais technologiją ir tikėtiną fasaduose numatytos išraiškos atsiradimo terminą. Siūloma pateikti pastato fasadų išsklotines iki numatytas apželdinimo lygis bus pasiektas.

Posėdžio pirmininkas

Edmundas Andrijauskas

Posėdžio sekretorė

Liuda Bartkienė